Sverige: Made in Europe

8 Pillar Plan - 2026

Contents

1. Introduktion 1

2. EU-integration 2

2.1. Inför euron 2
2.2. Skapa en europeisk kapitalmarknad 2
2.3. Driv frågan om integrerade EU-styrkor 2
2.4. Avskaffa gränskontroller inom EU 3
2.5. Förbättra förbindelserna med kontinentala Europa 3

3. Försvar 4

3.1. Samordna den europeiska upphandlingen av ammunition och handeldvapen 4
3.2. Prioritera försvarsinköp från europeiska företag 4
3.3. Säkerställa Europas oberoende inom militär transport och logistik 4
3.4. Inrätta ett EU-nätverk av övervakningssatelliter 4
3.5. Undersök finansiering av antidrönarteknik genom offentlig-privat ägande 5
3.6. Forskning om kostnadseffektiv modulär drönartillverkning 5
3.7. Inrätta en särskild specialenhet för drönare 5
3.8. Finansiera universitetsforskning om teknik mot drönare 5
3.9. Inrätta en EU-ledd kommandostruktur för Östersjön 6
3.10. Inrätta ett europeiskt kärnvapenparaply 6
3.11. Införa drönarförmåga på gruppnivå 6

4. Hälso- och sjukvård 7

4.1. Inkludera tandvård inom ramen för högkostnadsskyddet. 7
4.2. Se till att alla vårdgivare är anslutna till NPÖ 7
4.3. Integrera hälsoakademiker i sjukvården för förebyggande och kronikervård 7
4.4. Skapa nya samarbetsformer för tidig upptäckt av neurologiska utvecklingsstörningar 7
4.5. Stärka bemanningen inom hälso- och sjukvården 7

5. Transport 9

5.1. Ge Green Cargo och SJ samhällsansvar 9
5.2. Harmonisera avgifterna för järnvägs- och vägtransporter 9
5.3. Begränsa statligt stöd till endast en flygplats per region 9
5.4. Avskaffa vägskatten för fordon som uteslutande används för kollektivtrafik 9
5.5. Minska användningen av privatbilar i städerna 10
5.6. Dela upp Trafikverket i Banverket och Vägverket 10
5.7. Skapa en rikstäckande biljett i stil med det tyska Deutschlandticket. 10
5.8. Införa en landningsskatt för inrikesflyg baserad på avståndet mellan flygplatserna. 10
5.9. Införa fler reservlösningar i det svenska järnvägssystemet, inklusive rangering och anslutningsinfrastruktur. 11
5.10. Undersök möjligheten att använda en förenklad förvaltningsprocess för att sänka kostnaderna för infrastrukturbyggande. 11

6. Mänsklig värdighet 13

6.1. Sätt stopp för förhalandet av EU:s direktiv om lönetransparens 13

6.2. Försvara könstillhörighetslagen ... 13
6.3. Rättsligt erkännande av icke-binära personer ... 13
6.4. Invandring och integration ... 13
6.4.1. Upprätthålla humanitära åtaganden ... 14
6.4.2. Införa orienteringskurser för invandrare ... 14
6.4.3. Anpassa arbetskraftsinvandringen till de demografiska behoven ... 14
6.4.4. Säkerställa studiehjälp för barn ... 14
6.4.5. Främja interkulturell förståelse ... 14
6.4.6. Bryta segregationen genom arkitektur och stadsplanering ... 14
6.4.7. Skydda ungdomar mot hedersrelaterat förtryck ... 15
6.4.8. Stärk religionsfriheten genom utbildning och det offentliga samtalet . 15
6.4.9. Tilldela Migrationsverket tillräckliga resurser ... 15
6.4.10. Återupprätta en rättvis väg till medborgarskap ... 15
6.5. Utreda reformer av skattesystemet för att hantera effekterna av AI ... 15
6.6. Stoppa alltför långa häktningstider ... 15
6.7. Reformera ungdomsvården ... 16

7. Energi ... 17

7.1. Inrätta upphandlingszoner för havsbaserade vindkraftsparker ... 17
7.2. Avskaffa kommunernas vetorätt när det gäller kritisk infrastruktur och energiprojekt ... 17

8. Klimat ... 18

8.1. Reformera klimatlagen för rättsligt ansvar ... 18
8.2. Införa ”grön budgetering” ... 18
8.3. Återinföra kravet på inblandning av biobränsle ... 18
8.4. Öronmärka alla intäkter från EU:s ETS 2 för klimat- och energiåtgärder ... 19
8.5. Krav på utsläppsfria fordonsparker inom staten och kommunerna ... 19
8.6. Utvidga ”malus”-skatten på privatägda bilar med förbränningsmotor ... 19
8.7. Följa EU:s ramdirektiv om avfall ... 20
8.8. Göra reparationer mer prisvärda ... 20
8.9. Investera försvarsbudgeten i hållbart flygbränsle ... 20

9. Digital innovation och säkerhet ... 21

9.1. Inrätta långsiktig finansiering för ideella organisationer inom mjukvarubranschen ... 21
9.2. Krav på suverän europeisk molninfrastruktur för offentliga myndigheter ... 21
9.3. Påskynda införandet av Ena (Sveriges federerade datautbyte) ... 22
9.4. Säg upp statliga avtal med Palantir ... 22
9.5. Krav på nollkunskapsverifiering för åldersbegränsade digitala tjänster ... 22
9.6. Förbjud realtidsansiktsigenkänning i offentliga utrymmen ... 23
9.7. Täppa till integritetsluckan i Tryckfrihetsförordningen ... 23

10. Övrigt ... 24

10.1. Sätt press på den ryska skuggflottan ... 24
10.1.1. Utöka tillämpningen av flaggstatens ansvar ... 24
10.1.2. Utöka sanktionerna mot personer och företag som betjänar skuggflottan ... 24
10.1.3. Öka miljöövervakningen av fartyg i skuggflottan ... 24

10.2. Krav på att friskolor ska vara ideella 24
10.3. Legalisera produktion och användning av cannabis 25
10.4. Tillämpa konsekvenser vid brott mot de mänskliga rättigheterna 25
10.5. Reformera valsystemet 26
10.5.1. Införa elektronisk röstning med pappersbekräftelse 26
10.5.2. Införande av villkorlig röstning 27
10.5.3. Möjliggöra röstning var som helst i kommunen 27
10.6. Förankra principen om icke-retroaktivitet i utlänningslagen 27
10.7. Införa ett differentierat system för arbetsvisum 28
10.8. Prioritera återanställning framför anställningsskydd 28
10.9. Gör överklaganden i brottmål specifika 29

1. Introduktion

De senaste 15 åren har det skett en förskjutning av Overtonfönstret[1] i svensk politik. Retoriken har blivit allt extremare, samtidigt som människors värdighet har hamnat i skymundan hos de flesta etablerade mittenpartier. Istället för att angripa problem från flera håll och se deras komplexitet, presenteras enkla lösningar som inte gör mer än att behandla symptomen.

Det finns en rad grundläggande problem i dagens samhälle och omvärld som ett seriöst parti måste förhålla sig till, och de flesta saknar enkla lösningar. Men en sak är säker: problemen löses inte genom att vi isolerar oss från våra grannar, vare sig det handlar om länder eller individer.

När Kina utökar sin makt med hjälp av handelsvapen – som en medveten och aktiv devalvering av yuanen samt genom skuldfällor – och USA samtidigt agerar på sätt som underminerar EU:s värderingar, bör vi aktivt jobba för att knytas närmare varandra som union. Vi måste integrera våra system med våra allierade på kontinenten istället för att försöka stå ensamma. Nationalismen är nämligen en fälla. Isolerat är Sverige svagt, men tillsammans med EU utgör vi en stark ekonomi och är – tack vare de frihandelsavtal som EU har slutit – den största konsumentmarknaden på planeten. Genom EU får vi både makt och självbestämmanderätt. Varken USA, Kina eller något annat land ska kunna diktera våra villkor på den internationella arenan.

Ju närmare EU:s medlemsstater kommer varandra, och ju mer EU:s medborgare får vara med och bestämma, desto starkare kommer vi att bli. Sveriges roll i detta är viktig. Vi är en innovationsnation och bör sätta standarden i unionen vad gäller mänskliga rättigheter och ekonomisk frihet. För att uppnå det krävs ett mer aktivt svenskt deltagande i EU – inte bara från statens sida,

[1] Overtonfönstret: ett begrepp som beskriver vilka politiska idéer som vid en viss tidpunkt uppfattas som socialt och politiskt acceptabla att diskutera.

2. EU-integration

2.1. Inför euron

Genom att införa euron kommer vi att undanröja ett av de sista stora hindren mellan Sverige och resten av EU. Den svenska ekonomin är redan starkt beroende av euroområdet, och vi baserar redan många beslut på vad som händer utanför landets gränser. Att ansluta sig till euron ger Sverige inflytande att påverka dessa beslut.

Skulle Sverige förlora inflytandet över sin ekonomi? Även om kontrollen över valutan kommer att minska får Sverige en plats och rösträtt i Europeiska centralbankens (ECB) styrande råd. Röstsystemet är utformat för att säkerställa att större ekonomier inte kan dominera mindre.

Hur gynnar detta vanliga svenskar? Avskaffandet av växlingsavgifter kommer att underlätta utländska investeringar i svenska små och medelstora företag och öka turismen från viktiga länder som Tyskland, Italien, Nederländerna och Frankrike (Tillväxtverket, 2025). Det gör också resor enklare och billigare för svenskar som besöker EU-länder som Spanien, Italien, Grekland och Portugal.

När ska detta ske? Vi siktar på 2034, det år då vi har både EU-val och riksdagsval.

2.2. Skapa en europeisk kapitalmarknad

Den europeiska industrin och innovationssektorn behöver effektivare sätt att få tillgång till finansiering. Vi kommer att se till att Sverige stöder det långvariga arbetet med att skapa en enhetlig europeisk kapitalmarknadsunion (CMU). Genom att harmonisera regler kommer vi att ge små och medelstora företag möjlighet att växa inom en enda stor marknad, vilket stärker deras globala konkurrenskraft.

Vad händer med svenska värdepapper och börser? De skulle integreras i EU-marknaden, vilket gör dem fullt kompatibla med andra europeiska system.

Hur gynnar detta Sverige? Svenska nystartade företag får tillgång till en mycket större investerarbas. Detta leder till fler framgångsrika tillväxtföretag, vilket i sin tur leder till fler arbetstillfällen och större skatteintäkter för Sverige.

Vad händer med svenska bolån? Vanliga människors bolån ingår inte i denna reform. CMU avser företagskapital.

2.3. Driv frågan om integrerade EU-styrkor

Sverige och EU står inför allt mer komplexa internationella hot, särskilt från vår granne Ryssland. Vi kommer att verka för att Sverige integrerar de 27 separata nationella försvarsmakterna till en gemensam EU-styrka.

Hur skulle detta genomföras? Vi förespråkar en strategi i flera steg (Volt Europa, 2026). Detta kan ske genom en frivillig anslutningsprocess för medlemsstaterna eller genom att införa en permanent styrka som bygger på befintliga EU-stridsgrupper. Under övergångsperioden skulle de nationella försvarsmakterna fortsätta att fungera.

2.4. Avskaffa gränskontroller inom EU

Vi kommer att avskaffa gränskontrollerna vid Öresundsbron. Sverige måste respektera EU-rätten, som slår fast att gränskontroller vid de inre gränserna inte får pågå i all oändlighet (Court of Justice of the European Union, 2022). För närvarande nekas endast 0,03 % av de kontrollerade personerna inresa, men dessa åtgärder kostar ändå 47 miljoner SEK per år, vilket innebär ett enormt slöseri med pengar som skulle kunna användas på annat håll (Sveriges Radio, 2025).

Kommer detta att leda till fler olagliga gränsövergångar? Vi ser inga tecken på att detta skulle inträffa. Det finns för närvarande ingen flyktingkris som motiverar en sådan exceptionell och kostsam avvikelse från principen om fri rörlighet.

2.5. Förbättra förbindelserna med kontinentala Europa

Vi vill stärka de fysiska banden mellan Sverige och resten av Europa. För att knyta svenskarna närmare kontinenten måste de känna att de är en del av den. För att förverkliga detta kommer vi att etablera och utöka fler förbindelser (via järnväg, färja och flyg) till fler europeiska städer.

Hur ska vi säkerställa att dessa förbindelser består? Vi föreslår att staten inledningsvis subventionerar de nya förbindelserna. När de väl är etablerade kommer vi att öka medvetenheten genom offentliga kampanjer och genom att sponsra influencers som dokumenterar sina resor.

Kommer detta att skada vår inhemska turistnäring? Nej. Vi kommer att marknadsföra dessa förbindelser i båda riktningarna och använda samma metoder för att uppmuntra andra européer att besöka Sverige.

3. Försvar

3.1. Samordna den europeiska upphandlingen av ammunition och handeldvapen

För närvarande använder EU 27 olika nationella förfaranden för upphandling av ammunition och handeldvapen. Denna fragmentering gör militära system dyrare eftersom stordrifts-fördelarna minskar. Vi kommer att inrätta ett enhetligt europeiskt upphandlingssystem, vilket kommer att göra det möjligt för de europeiska försvarsmakterna att växa snabbare och samarbeta mer effektivt. Dessutom underlättar det för tillverkarna att skala upp produktionen och lösa problem i leveranskedjan.

Kan detta vara en nackdel för mindre företag? Större kontrakt kan vara en utmaning för vissa, men en enhetlig marknad är en vinst för mer effektiva och innovativa företag, som får tillgång till hela den europeiska marknaden genom en enda process.

3.2. Prioritera försvarsinköp från europeiska företag

En stark inhemsk försvarsindustri är avgörande för Europas självförsörjning. Vi kommer att rikta de svenska upphandlingarna mot europeiska företag. Genom att prioritera europeisk försvarsteknik framför icke-europeiska alternativ, såsom motsvarande produkter från USA, stärker vi våra egna försvarsföretag och får större insyn och inflytande över teknikens utformning.

Betyder detta att vi slutar samarbeta med icke-europeiska allierade? Nej. Vi kommer att fortsätta samarbeta med våra globala allierade, men vi kommer att göra det som en autonom och jämlik partner.

3.3. Säkerställa Europas oberoende inom militär transport och logistik

Europa är för närvarande beroende av USA när det gäller flygtransportlogistik. EU har en tungtransportflottilj i Ungern, men dess kapacitet är begränsad och den är beroende av amerikansk teknik. För att minska riskerna kommer vi att verka för att Sverige och EU investerar mer i tungtransportkapacitet. Dessutom kommer vi i Sverige att investera i utbyggnad av hamnar och sekundära järnvägslinjer för att säkerställa beredskapen i händelse av konflikt.

3.4. Inrätta ett EU-nätverk av övervakningssatelliter

Kriget i Ukraina har visat att underrättelser i realtid är avgörande för insatser med drönare. Vi kommer att verka för att EU bygger upp och lanserar ett eget nätverk av övervakningssatelliter. Detta kommer att minska vårt beroende av amerikanska militära myndigheter.

Kommer inte det här att bli dyrt? Den initiala investeringen kommer att vara betydande, men den kommer att löna sig när en katastrof eller konflikt inträffar. Genom att samla den europeiska expertisen kan vi sänka kostnaderna, eftersom vi undviker att 27 olika länder måste utveckla samma teknik från grunden.

Finns det andra sätt att lösa detta problem? Höghöjdsdrönare och mänsklig underrättelseverksamhet är alternativa metoder, men de är mer riskfyllda och kan på sikt bli lika kostsamma som ett satellitprogram.

3.5. Undersök finansiering av antidrönarteknik genom offentlig-privat ägande

Modern krigföring kräver att man har försvarssystem mot drönare som är tillräckligt kostnadseffektiva för att kunna avvärja billiga FPV-drönare för 200 euro. Vi kommer att undersöka en modell där staten tillhandahåller finansiering till företag som utvecklar sådana system i utbyte mot aktieandelar.

Varför inte bara bevilja bidrag? Genom att ta en andel i företaget säkerställer vi att staten behåller kontrollen över kritisk försvarsteknik och att skattebetalarna också drar nytta av framtida kommersiella framgångar.

3.6. Forskning om kostnadseffektiv modulär drönartillverkning

I en fullskalig konflikt kan tusentals drönare användas dagligen (Hudson Institute, 2025). Detta kräver förmågan att i stor skala tillverka prisvärda, modulära FPV- och medeldistansdrönare. Vi kommer att inleda ett statligt forskningsprojekt för att skala upp produktionsmetoder som inte går ut över kvaliteten eller funktionen.

Kommer inte detta att bli dyrt? Det kan det bli, och därför kommer vi att införa finansiella säkerhetsmekanismer. Men kostnaden för att sakna denna kapacitet skulle på lång sikt bli betydligt högre för den svenska skattebetalaren, bland annat i form av krigskostnader.

Hur är det med färdiga drönare? De är genomförbara vad gäller kostnad och flexibilitet, men att förlita sig på dem skapar ett överdrivet beroende av Kina.

3.7. Inrätta en särskild specialenhet för drönare

Konflikterna i Ukraina, Hormuz och på andra håll har tydligt visat att drönare innebär en genomgripande förändring av krigföringen. Vi kommer att inrätta en särskild specialenhet för drönare inom Försvarsmakten, där vi drar lärdom direkt från de ukrainska enheterna. Genom att utveckla denna expertis säkerställer vi att vi är redo att försvara oss mot moderna, decentraliserade hot.

3.8. Finansiera universitetsforskning om teknik mot drönare

(Relaterat till Section 3.5) För att öka vår beredskap inför modern krigföring kommer vi att finansiera universitetsprogram som inriktar sig på att utveckla åtgärder mot lågkostnadsdrönare, såsom FPV-drönare samt drönare med lång och medellång räckvidd. Dessa kan drivas som inkubationsprojekt för nya idéer och nystartade företag.

3.9. Inrätta en EU-ledd kommandostruktur för Östersjön

Rysslands aggression kräver en snabbare och enhetlig insats i Östersjön. Vi kommer att leda arbetet med att inrätta ett EU-lett kommando för sjö- och flygresurser i och kring Östersjön, det vill säga i Polen, Litauen, Lettland, Estland, Finland, Sverige, Danmark och Tyskland. Detta säkerställer snabbare och mer samordnade insatser mot säkerhetshot, såväl asymmetriska som traditionella.

Kommer ett sådant nytt koncept att kräva omfattande tester? Nej. Detta är redan ett beprövat koncept inom EU. Nederländerna och Tyskland har redan styrkor som lyder under gemensamt befäl. Dessutom kan befintliga NATO-strukturer anpassas för detta. Alla de nämnda länderna är redan vana vid att samarbeta med varandra.

Kommer detta att riskera en eskalering med Ryssland? Ryssland kan uppfatta detta som ett hot. Ryssland har dock upprepade gånger uttryckt att man efter Ukraina kommer att rikta in sig på Baltikum. Vi måste förbereda oss för ett sådant scenario.

3.10. Inrätta ett europeiskt kärnvapenparaply

Europa är för närvarande beroende av USA när det gäller sitt kärnvapenparaply. Detta är ett beroende som vi måste växa ifrån för att uppnå verklig självständighet. Storbritannien och Frankrike har idag kärnvapenkapacitet, men Storbritanniens bärsystem kommer från USA (Trident 2) och Frankrikes arsenal är begränsad i omfattning. Vi kommer att arbeta för att utveckla oberoende europeiska bärsystem och kärnvapenkapacitet för att skapa ett trovärdigt avskräckningsmedel mot rysk aggression.

Kommer detta att riskera en eskalering med Ryssland? Ryssland intar en hållning om förstaslag i stora icke-nukleära konflikter. En trovärdig förmåga till andraslag är det säkraste sättet att skydda Europa mot deras kärnvapen.

3.11. Införa drönarförmåga på gruppnivå

För att utnyttja drönarnas fulla potential kommer vi att se till att de finns tillgängliga på den lägsta nivån i den militära strukturen: gruppen. Detta förkortar ”kill chain” och ger snabbare reaktionstider. Vi kommer att inrätta ett program för drönaroperatörer som en sekundär specialisering för soldater, där utbildningen tillhandahålls av specialister från vår särskilda drönarenhet (beskrivs i Section 3.7).

4. Hälso- och sjukvård

4.1. Inkludera tandvård inom ramen för högkostnadsskyddet.

Tänderna är en del av kroppen precis som alla andra kroppsdelar. Enligt forskning kan försummad tandvård orsaka hjärtsjukdomar (Havard Health Publishing, n.d.) och öka risken för Alzheimers. (Kulkarni et al., 2023; Rubinstein et al., 2024)

Människor undviker att gå till tandläkaren på grund av de höga kostnaderna. För närvarande har ungdomar under 19 år och äldre över 85 år tillgång till gratis tandvård. En reform för att inkludera tandvård som en del av högkostnadsskyddet skulle inte bara motverka den nyligen genomförda avskaffningen av gratis tandvård för ungdomar, utan skulle också garantera rätten till hälso- och sjukvård för alla individer, oavsett ålder eller ekonomisk situation.

4.2. Se till att alla vårdgivare är anslutna till NPÖ

Idag kan det hända att du måste begära en papperskopia när du flyttar till ett annat län eller byter vårdgivare. För att underlätta flytt och samarbete kommer Volt att införa ett krav på att använda NPÖ (Nationell patientöversikt).

4.3. Integrera hälsoakademiker i sjukvården för förebyggande och kronikervård

Idag erbjuder svenska universitet och högskolor (som GIH, GU, LTU, HiG, SU) treåriga kandidatprogram (180 hp) inom hälsovetenskap, hälsopromotion, hälsovägledning, kostvetenskap, idrottsvetenskap samt närliggande områden. Utan skyddad yrkestitel väljs dessa akademiker bort i sjukvården till förmån för legitimerad personal som sjuksköterskor, fysioterapeuter och dietister.

Vi föreslår att Socialstyrelsen inrättar en ny skyddad yrkestitel för dessa akademiker, vilket möjliggör integration av deras kompetens i både förebyggande vård och kronikerbehandling, samtidigt som det avlastar befintlig vårdpersonal och ställer om sjukvården från reaktiv till proaktiv.

4.4. Skapa nya samarbetsformer för tidig upptäckt av neurologiska utvecklingsstörningar

Vi kommer att etablera ytterligare samarbetsformer för att upptäcka och diagnostisera NPF tidigt hos barn. Detta kommer att innebära ett bättre samarbete mellan olika aktörer i barnets sociala nätverk, såsom föräldrar och skolan, vilket skapar en bättre grund för effektiva behandlingar och anpassningar. Tidig upptäckt och diagnos av neurologiska avvikelser hos barn möjliggörs genom ett nära samarbete mellan föräldrar, skolor, socialförvaltningen och barnläkare. Tidig upptäckt är nämligen avgörande för en effektiv behandling.

4.5. Stärka bemanningen inom hälso- och sjukvården

För att förkorta väntetiderna för undersökningar och operationer bör personalbristen åtgärdas genom arbetskraftsinvandring, följt av introduktions- och språkutbildning. På lång sikt

ligger lösningen i bättre arbetsvillkor för all vårdpersonal, inklusive läkare, sjuksköterskor och undersköterskor.

5. Transport

5.1. Ge Green Cargo och SJ samhällsansvar

För närvarande läggs transportlinjer ned eftersom det inte är ekonomiskt lönsamt för GC och SJ att driva dem (SVT Nyheter, 2024a). Men de är statliga företag och bör därför tjäna befolkningen. Att hålla järnvägslinjerna öppna ligger också i militärens intresse, eftersom de föredrar att använda järnväg för längre sträckor. När trafiken på järnvägslinjerna upphör stänger Trafikverket spåren eftersom de inte används, vilket leder till ökat förfall av infrastrukturen.

5.2. Harmonisera avgifterna för järnvägs- och vägtransporter

För närvarande ger skillnaden i avgifter vägtransporterna en orättvis fördel. Medan järnvägen måste betala per tonkilometer måste vägtransporterna betala en schablonavgift. För att minska koldioxidutsläppen från transporterna måste denna avgift harmoniseras.

Hur är det med last mile-transporter? Det bör finnas någon form av skattelättnad för sista sträckan, eftersom vägtransporter är nödvändiga i det fallet.

Hur är det med lastbilar från andra EU-stater? Det behövs ett avgiftssystem för att beskatta även dem på ett rättvist sätt, så att inhemska lastbilar inte missgynnas.

5.3. Begränsa statligt stöd till endast en flygplats per region

I Sverige finns det många regioner som har fler än en flygplats. Oftast domineras de av en enda flygplats. Genom att endast bevilja stöd till en flygplats skulle vi samla våra resurser och få mer valuta för pengarna (skalfördelar). Det skulle också frigöra mark och minska koldioxidutsläppen.

Hur beslutas detta? Flygplatserna måste lägga fram ett underlag för varför just de är den viktigaste flygplatsen, både av ekonomiska skäl, med tanke på utsläppsminskningar och ur ett strategiskt perspektiv.

Skulle alla andra flygplatser stängas? Endast vissa skulle stängas. Flygplatser med viktiga landningsbanor skulle tas över av staten men inte användas kommersiellt. Flygplatser som klarar sig utan statligt stöd kommer fortfarande att finnas kvar.

Hur blir det med flygplatser i regioner som saknar annan infrastruktur? Om avståndet mellan flygplatserna är mer än 100 km och den snabbaste restiden är mer än 1 timme per 100 km undantas de från denna förändring. Skatter som tas ut från inrikesflyg kommer att öronmärkas för investeringar i infrastruktur i de regioner där detta är fallet.

5.4. Avskaffa vägskatten för fordon som uteslutande används för kollektivtrafik

Att sänka kostnaderna för kollektivtrafiken är ett av Volts mål. Detta kan delvis uppnås genom att avskaffa vägskatten för fordon som uteslutande används för kollektivtrafik. Detta skulle inte sänka kostnaderna särskilt mycket, men skulle kunna fungera som en byggsten i en bredare satsning på att sänka kostnaderna för medborgarna.

Skulle inte avskaffandet av vägskatten bidra till sämre vägar? Målet med att sänka vägskatten är att få fler fordon bort från vägarna och därmed minska belastningen på dem. Ju fler människor som åker buss, desto längre håller vägarna. Genom att sänka priset angriper vi den främsta anledningen till att människor inte åker kollektivtrafik, nämligen kostnaden.

5.5. Minska användningen av privatbilar i städerna

Bilar tar upp mycket utrymme i städerna och bidrar till omfattande skador på infrastrukturen som skulle kunna undvikas. I enlighet med bästa praxis i Nederländerna och Danmark kommer vi att ålägga kommunerna att minska den markyta som avsätts för bilanvändning (både framkomlighet och parkering) senast 2040. För kommuner med fler än 150 000 invånare ska andelen minskas till 50 % av det offentliga utrymmet; för kommuner med 50 000–150 000 invånare ska andelen minskas till 65 % av det offentliga utrymmet. De konkreta detaljerna kring genomförandet överlåts till regional och lokal nivå. Underlåtenhet att följa kraven kommer att leda till minskade nationella bidrag till stadsutveckling. För att stödja denna omställning kommer vi att omfördela en del av den nationella budgeten för vägutbyggnad för att medfinansiera förbättringar av infrastrukturen för cykel- och kollektivtrafik.

5.6. Dela upp Trafikverket i Banverket och Vägverket

När Banverket och Vägverket slogs samman till Trafikverket gick en stor del av den specialkunskap som de separata myndigheterna hade byggt upp gradvis förlorad.(Lethonen, 2024) Genom att dela upp Trafikverket i de ursprungliga myndigheterna skulle vi lägga grunden för att återfå denna kunskap och förbättra vår infrastruktur.

5.7. Skapa en rikstäckande biljett i stil med det tyska Deutschlandticket.

Minskningen av bilanvändningen och de besparade koldioxidutsläppen var mycket märkbara i Tyskland efter införandet av Deutschlandticket.(Johansson, 2025) Det sparar pengar för vanliga familjer samtidigt som det minskar underhållsbehovet på allmänna vägar och sänker förbrukningstakten av de svenska oljereserverna.

Skulle inte detta bli oerhört dyrt för den svenska skattebetalaren? När svenska konsumenter får mer pengar över i plånboken kommer dessa att spenderas i ekonomin, vilket kan bli den avgörande faktorn för att ta sig ur den ekonomiskt prekära situation som Sverige befinner sig i. Dessutom kommer den minskade bilanvändningen att minska belastningen på allmänna vägar, vilket sparar den svenska skattebetalaren underhållskostnader.

5.8. Införa en landningsskatt för inrikesflyg baserad på avståndet mellan flygplatserna.

Inrikesflyg kan till stor del ersättas med tåg, bussar och bilar, eftersom avstånden i Sverige inte är särskilt stora. För att ta hänsyn till de avstånd som motiverar flygresor kommer skatten att baseras på en KM-multiplikator som minskar den skatt som ska tas ut ju längre flygningen är.

Hur tar vi hänsyn till om flygplanet drivs med en mer miljövänlig bränsletyp eller inte? Detta kan göras genom en binär variabel med ett värde under 1. Denna variabel kommer då endast att vara aktiv för varje liter bränsle som är SAF (Sustainable Aviation Fuel).

Hur är det med de områden i Sverige som är beroende av flygresor? Regioner som norra Sverige är beroende av flyg för att nå huvudstaden, och det snabbaste alternativet på land tar ofta 6 timmar eller längre. Den föreslagna skatten bör ha en gräns baserad på det snabbaste alternativa resesättet på land, som får ta högst 5 timmar. Skatten kommer också att avsättas till infrastrukturprojekt som syftar till att förbättra och modernisera alternativa landförbindelser, såsom höghastighetståg, samt skapa nya där sådana för närvarande saknas. Avsättningen kommer att säkerställas genom specialfonder för att garantera finansieringen av dessa projekt.

5.9. Införa fler reservlösningar i det svenska järnvägssystemet, inklusive rangering och anslutningsinfrastruktur.

Sverige är starkt beroende av huvudspåren, de så kallade stambanorna. Detta gör det mycket lätt att störa den svenska järnvägstrafiken. För näringslivet och Försvarsmakten skulle en större störning, såsom en naturkatastrof eller ett krig, få förödande konsekvenser, eftersom de svenska vägarna:

1. Inte är byggda för att klara den lastbilstrafik som redan finns på dem, och en ökning av denna skulle leda till ett stort underhållsbehov samt
2. Avstånden i Sverige är mycket långa, och att bygga ut vägarna skulle öka de samhällsekonomiska kostnaderna mer än att transportera godset på järnväg. (Trafikanalys, 2026)

Att utvidga järnvägsnätet skulle minska dessa problem och öka det svenska näringslivets livskraft.

5.10. Undersök möjligheten att använda en förenklad förvaltningsprocess för att sänka kostnaderna för infrastrukturbyggande.

Den nuvarande administrativa bördan höjer byggkostnaderna till ohållbara nivåer. Detta bromsar framstegen för den så välbehövliga infrastrukturen (och bostadsbyggandet). Att förenkla ansökningsprocessen och kontrollen av efterlevnaden på ett sätt som inte äventyrar säkerheten för medborgarna i EU och Sverige kommer att öka byggtakten samtidigt som vi säkerställer att vi inte hamnar på efterkälken när det gäller säkerhet. Dessutom bör statens möjlighet att köpa ut markägare underlättas under vissa omständigheter, vilket kommer att spara kostnader i form av arbetstimmar.

Hur säkerställer vi att staten inte missbrukar den makt den tilldelats vid uppköp av mark? Detta kommer att undersökas tillsammans med de olika möjligheterna för hur detta skulle kunna genomföras. Om det visar sig vara omöjligt att göra det mycket svårt att missbruka systemet måste problemet angripas ur en annan vinkel.

Hur skulle en effektivisering av ansöknings- och efterlevnadsprocessen fungera? Det skulle innebära att en större del av processen automatiseras genom ökad datainsamling och automatiserat samarbete mellan olika myndigheter och kommuner.

Vad händer om det inte går att sänka byggkostnaderna genom denna process? Då måste vi undersöka om det finns andra vägar att gå. Det viktigaste är att det har blivit för dyrt att bygga, och detta måste lösas för att Sverige ska kunna förbli konkurrenskraftigt på den globala marknaden och EU-marknaden.

6. Mänsklig värdighet

6.1. Sätt stopp för förhalandet av EU:s direktiv om lönetransparens

Vi kommer att återuppta det nationella genomförandet av EU:s direktiv om lönetransparens, som kräver att arbetsgivare offentliggör löneinformation och vidtar korrigerande åtgärder där det förekommer omotiverade löneskillnader mellan kvinnor och män. Den nuvarande svenska regeringen har inte för avsikt att införliva denna lag, vilket skapar ett oroande prejudikat, och har i själva verket efterlyst omförhandlingar. Vi kommer att se till att detta direktiv genomförs enligt tidsplanen och leder till verkligt ansvarstagande på arbetsplatserna.

Kommer detta att belasta små och medelstora företag? Det kan det göra, särskilt när det gäller rapporteringsskyldigheter, men vi tror att vi kan genomföra dessa regler utan oproportionerliga administrativa kostnader genom att ta fram tydliga riktlinjer och stegvisa tröskelvärden. Företag som redan betalar rättvisa löner kommer inte att drabbas av några extra kostnader, medan de som inte gör det tvingas rätta till strukturella orättvisor. Vi vill inte skapa en börda; vi vill skapa lika villkor.

6.2. Försvara könstillhörighetslagen

Vi kommer att försvara könstillhörighetslagen från 2024 mot försök att upphäva den. Denna lag var en historisk milstolpe för HBTQ+-rättigheter, eftersom den avskaffade kravet på diagnos och sänkte åldersgränsen för juridiskt erkännande av kön från 18 till 16 år. Vi kommer att se till att dessa hårt tillkämpade skyddsåtgärder förblir en permanent del av svensk lagstiftning.

6.3. Rättsligt erkännande av icke-binära personer

Vi kommer att införa en tredje juridisk könskategori, inte bara för att säkerställa att icke-binära personer erkänns av staten, utan också för att minska stigmatiseringen kring könsidentitet. På så sätt kommer Sverige att ansluta sig till länder som Nederländerna, Danmark och Kanada, som redan har infört ett tredje juridiskt kön.

Kommer detta att komplicera statistiken? Nej. En tredje kategori förbättrar faktiskt den statistiska noggrannheten genom att återspegla den verkliga demografiska verkligheten i vårt samhälle.

6.4. Invandring och integration

Vi avvisar de polariserade narrativen från extremhögern. Tvärtom ser vi invandring som en hörnsten i Sveriges ekonomiska och kulturella livskraft. Forskning bekräftar att invandrarnas nettobidrag till statsfinanserna är positivt och förväntas växa (Konjunkturinstitutet, 2025). Sverige är världsledande när det gäller invandrares välbefinnande (Delmi, 2024), och majoriteten av nyanlända anammar de svenska värdena om frihet och känner en känsla av tillhörighet och stolthet (Institutet för framtidsstudier, 2019).

Vi måste dock ta itu med de verkliga utmaningarna i form av segregering, parallella samhällen och diskriminering. I enlighet med vår strategi för evidensbaserad politik föreslår vi ett politiskt program som balanserar humanitär plikt med strukturell integration.

6.4.1. Upprätthålla humanitära åtaganden

Vi kommer att fortsätta ta emot kvotflyktingar via UNHCR. Genom att upprätthålla våra humanitära åtaganden säkerställer vi att Sverige fortsätter att stödja världens mest utsatta människor.

6.4.2. Införa orienteringskurser för invandrare

Vi kommer att införa orienteringskurser vid alla SFI- och vuxenutbildningscentrum. Dessa kurser ska ge nya invandrare kunskap om det svenska samhället, bland annat om deras lagstadgade rättigheter, hur man navigerar i hälso- och utbildningssystemen samt om samhällets sedvänjor och värderingar. Detta kommer att underlätta integrationen och etableringen för nyanlända.

6.4.3. Anpassa arbetskraftsinvandringen till de demografiska behoven

Sveriges befolkning åldras och födelsetalen sjunker, vilket skapar en brist på arbetskraft. Vi kommer att ta itu med detta genom att anpassa invandringspolitiken till behoven inom olika ekonomiska sektorer och i kommuner med minskande befolkning, för att säkerställa att vår välfärdsstat förblir hållbar och att våra städer och byar förblir livskraftiga.

6.4.4. Säkerställa studiehjälp för barn

Vi kommer att uppmuntra organisationer i det civila samhället, frivilliga elever från högre årskurser och lärarassistenter att erbjuda studiehjälp till barn, särskilt i utsatta områden där framför allt invandrarbarn kan ha extra svårt att få studiehjälp hemma. Socialtjänsten konstaterar att barn blir mer utsatta för rekrytering till brottslighet när deras skolresultat halkar efter. Av denna anledning är tillgången till studiehjälp avgörande.

6.4.5. Främja interkulturell förståelse

Vi kommer att stödja kommunerna i att driva kampanjer och anordna program om invandrargruppers konst, traditioner och kulturer, i samarbete med berörda kulturföreningar. Detta kan ske genom att anordna evenemang som är öppna för alla, till exempel en eftermiddag i en skolas aula med somalisk musik och dans, turkiska filmdagar i en kommunal konsthall eller en heldagsfestival med musik från olika länder. Vi kommer också att anslå medel till dessa kulturföreningar, så att de kan anordna egna evenemang som syftar till att främja en djupare förståelse och bredare acceptans bland den inhemska befolkningen.

6.4.6. Bryta segregationen genom arkitektur och stadsplanering

I Sverige finns utanförskapsområden, där patriarkala och förtryckande subkulturer har fått fäste, vilket påverkar ungdomar och särskilt flickor. Istället för att ta itu med de grupper som motarbetar integration kommer vi att bryta den strukturella dynamiken i dessa områden genom strategiska rumsliga förändringar och genomtänkt arkitektonisk utformning, och omforma dem så att de främjar ett blandat socialt och kulturellt liv.

Dessutom kommer vi att prioritera att utöka tillgången till idrott och konst, vilket ger ungdomar vägar till integration och personlig frihet som ligger utanför förtryckande föräldrars räckvidd.

6.4.7. Skydda ungdomar mot hedersrelaterat förtryck

Vi kommer att kräva ett närmare samarbete mellan skolor och socialtjänsten för att skydda ungdomar som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Detta innefattar aktiv övervakning för att förhindra påtvingade omskolningsresor, där ungdomar skickas till sina föräldrars ursprungsländer för att tvingas in i arrangerade äktenskap.

6.4.8. Stärk religionsfriheten genom utbildning och det offentliga samtalet

Vi kommer att stärka principerna om religionsfrihet och jämlikhet i skolans läroplan för att minska religiös diskriminering. Enligt World Values Survey känner vissa kvinnor obehag och utanförskap när de bär huvudduk. Vi vill att regeringen och kommunerna ska vara mer aktiva i att motverka denna typ av socialt stigma genom offentlig kommunikation.

6.4.9. Tilldela Migrationsverket tillräckliga resurser

Vi kommer att se till att Migrationsverket förses med den personal och de digitala verktyg som krävs för att hantera ansökningar effektivt och i rätt tid.

6.4.10. Återupprätta en rättvis väg till medborgarskap

Vi kommer att upphäva de senaste restriktiva lagändringarna rörande svenskt medborgarskap. Vi vill att vägen till medborgarskap ska vara rättvis och uppmuntrande, snarare än präglad av hinder. Att bli medborgare bör vara en milstolpe i en långsiktig integration, inte något som hålls utom räckhåll.

6.5. Utreda reformer av skattesystemet för att hantera effekterna av AI

Sveriges skattesystem utformades för en annan tid. I dag kopplar automatisering med AI och robotteknik i allt högre grad bort den ekonomiska tillväxten från mänskligt arbete. Vi kommer att finansiera studier kring en reform av skattesystemet för att minska dess stora beroende av arbetsgivaravgifter.

6.6. Stoppa alltför långa häktningstider

Sverige har upprepade gånger kritiserats av FN:s kommitté mot tortyr för att ha alltför långa häktningstider. I Sverige är den maximala häktningstiden nio månader, men den kan förlängas under exceptionella omständigheter. Denna senaste ändring av reglerna har dock haft liten eller ingen effekt på häktningstiderna, enligt Åklagarmyndigheten. Häktning är en allvarlig åtgärd som begränsar friheten för personer som inte har dömts för något brott. Nya innovativa sätt att säkerställa statens åtal måste utvecklas, till exempel genom att i större utsträckning använda vittnesmål före rättegången. De enda godtagbara skälen för häktning är flyktrisk och risk för ytterligare brott, men i sådana fall bör personerna placeras i särskilda häktningsanläggningar och inte i fängelse eller kriminalvårdsanstalt.

6.7. Reformera ungdomsvården

På grund av den politik som svenska politiker har fört begås allvarliga brott av allt yngre barn. Detta var den uppenbara följden av att man gradvis har börjat straffa allt yngre barn hårdare. Barn, det vill säga de som är under 18 år, får inte rösta, de får inte köra bil och de får inte ingå avtal. Men om de utnyttjas av vuxna för att begå brott kan de hållas ansvariga av ett straffrättsligt system som inte är utformat för barn, vilket leder till att de fängslas tillsammans med andra unga brottslingar, vilket ofta tvingar dem in i ett liv i brottslighet och ytterligare tid i fängelse.

Därför bör barn som begår brott dömas till vistelse på rehabiliteringsanläggningar där de får den psykologiska hjälp de behöver, så att de inte upprepar det beteende som ledde dem dit. I grund och botten har staten ansvaret att behandla brottslingar och betrakta brottslighet som en sjukdom (därav kriminalvården), och att låsa in barn i vanliga fängelser bidrar inte till att lösa det underliggande problemet.

Skulle inte detta skapa ett incitament för barn att begå brott? De barn som begår brott är redan beredda att göra det, och detta system säkerställer att antalet minderåriga som begår brott inte ökar, eftersom de barn som har begått brott löper mindre risk att bli återfallsbrottslingar.

7. Energi

7.1. Inrätta upphandlingszoner för havsbaserade vindkraftsparker

För närvarande vilar den administrativa bördan att hitta lämpliga platser och ansöka om tillstånd för att bygga vindkraftsparker till havs på de företag som bygger dem, vilket innebär att de riskerar att förlora hela sin investering om planen går i stöpet. Planer går ofta i stöpet på grund av kommunala veton eller invändningar från myndigheter som Försvarsmakten och Sjöfartsverket. Risken gör att företagen inte vill investera i vindkraftverk i Sverige, trots att elpriset är högt. För att komma till rätta med detta bör Sverige anamma den danska modellen, där staten avsätter områden som är förutbestämda för vindkraftparker och sedan använder en metod för att avgöra vilket företag som får använda dem. På så sätt minskas den administrativa bördan och den ekonomiska risken.

Hur skulle en sådan zon skapas?

De myndigheter som berörs av planen skulle behöva samlas och ange var de skulle kunna acceptera vindkraftverk, och det område där dessa områden överlappar varandra skulle vara möjliga kandidater.

7.2. Avskaffa kommunernas vetorätt när det gäller kritisk infrastruktur och energiprojekt

För närvarande försenas eller ställs många infrastrukturprojekt in på grund av kommunernas vetorätt. Detta äventyrar det nationella intresset av energioberoende och transportinfrastruktur. Genom att avskaffa vetorätten för vissa projekt skulle hela den svenska befolkningen hamna i en bättre situation.

Hur skulle beslutet fattas om ett projekt inte omfattas av kommunens vetorätt? Om staten vill åsidosätta kommunens vetorätt i ett projekt måste den i domstol bevisa att det svenska folkets intressen väger tyngre än de intressen som de medborgare som bor i kommunen har. Kommunen behöver inte betala rättegångskostnader när den framför sina argument, eftersom detta skulle öka statens chanser att vinna målet.

Vilka medel har medborgarna mot statligt maktmissbruk när vetorätten försvinner? Medborgarna kommer att ha möjlighet att överklaga till förvaltningsdomstol, som gör en juridisk avvägning mellan invånarnas intressen och statens argument.

8. Klimat

År 2015 undertecknade Sverige och nästan alla länder i världen Parisavtalet. Det centrala målet med avtalet är att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 °C genom snabba utsläppsminskningar och ett åtagande från varje land att göra sin rättvisa andel. Även om ”sin rättvisa andel” är ett komplicerat juridiskt begrepp är det uppenbart att Sverige är långt ifrån att göra tillräckligt.

När de globala temperaturerna närmar sig 1,5 °C-tröskeln är vår ståndpunkt tydlig: vi måste minska utsläppen så snabbt som möjligt för att gå in i en fas med negativa utsläpp och på så sätt kompensera för dagens underskott i koldioxidbudgeten.

8.1. Reformera klimatlagen för rättsligt ansvar

Klimatlagen fastställer mål men saknar mekanismer för att genomdriva dem. Vi kommer att reformera lagen för att ge medborgare och icke-statliga organisationer talerätt, så att de kan stämma staten inför domstol om regeringens beslut strider mot de lagstadgade målen. Detta följer framgångsrika exempel från Nederländerna och Tyskland.

Hur skiljer sig detta från dagens situation? I dag är svenska domstolar ovilliga att pröva klimatmål. Klagande som Aurora måste förlita sig på Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna, vilket innebär höga rättsliga krav som leder till flera års förseningar i förfarandena.

8.2. Införa ”grön budgetering”

De offentliga utgifterna präglas ofta av bristande miljömässig transparens, vilket leder till att initiativ finansieras som strider mot lagstadgade klimatmål. Vi kommer att ändra budgetlagen för att införa grön budgetering utifrån EU:s referensram för grön budgetering (GBRF). Detta följer framgångsrika exempel från Frankrike och Italien.

Enligt GBRF märks budgetposterna ut efter miljöpåverkan. På så sätt får Finansdepartementet ett klimatansvar och säkerställer att miljöresurser behandlas som ändliga tillgångar, precis som skatteintäkter.

Kommer detta att innebära en administrativ börda? Fördelarna (att identifiera miljarder “bruna” kronor) uppväger de administrativa kostnaderna. Befintlig redovisningsprogramvara erbjuder automatiserad märkning, och GBRF tillhandahåller en fördefinierad taxonomi. Dessutom möjliggör GBRF ett stegvist införande, så att märkning endast kan krävas för storskaliga utgifter och subventioner.

8.3. Återinföra kravet på inblandning av biobränsle

Biobränsle är det mest effektiva verktyget för att omedelbart minska koldioxidutsläppen från de miljontals förbränningsmotorer som för närvarande finns på svenska vägar (Klimatpolitiska rådet et al., 2024a). För att uppfylla de lagstadgade klimatmålen för 2030 kommer vi att återinföra blandningskravet för biobränsle (*Reduktionsplikten*).

Genom att ersätta importerad fossil olja med inhemska bränslen som utvinns ur svenska skogs- och jordbruksrester minskar vi klimatutsläppen, stärker den inhemska ekonomin och förbättrar den nationella energisäkerheten.

Hur kommer detta att påverka bränslepriserna? För att förhindra prischocker kommer övergångskostnaderna att subventioneras med intäkter från EU:s utsläppshandelssystem (ETS 2) (se Section 8.4).

8.4. Öronmärka alla intäkter från EU:s ETS 2 för klimat- och energiåtgärder

Från och med 2027 kommer det nya EU:s utsläppshandelssystem (ETS 2) att införa ett koldioxidpris på alla transportbränslen. Istället för att låta dessa miljarder försvinna in i statskassan kommer vi att öronmärka 100 % av Sveriges auktionsintäkter för klimat- och energiåtgärder, inklusive finansiering av elektrifiering och övergången till biobränslen.

8.5. Krav på utsläppsfria fordonsparker inom staten och kommunerna

Privatbilismen är den enskilt största källan till koldioxidutsläpp (Klimatpolitiska rådet et al., 2024b). För närvarande består de offentliga fordonsparkerna av en blandning av *miljöbilar*, varav många är hybridbilar som fortfarande drivs med fossila bränslen. Vi kommer att kräva att 100 % av de nya lätta fordonen i offentliga fordonsparker ska vara utsläppsfria fordon (ZEV) och på så sätt utnyttja den offentliga sektorns enorma köpkraft till det bästa. Batteridrivna elfordon är idag det bästa valet för ZEV, men detta krav är teknikneutralt och lämnar utrymme för nya alternativa lösningar.

Kommer detta att öka kostnaderna för allmänheten? Faktum är att det sänker dem. När fordonen tas ur offentlig tjänst skapar de ett stadigt utbud av prisvärda begagnade ZEV. Dessutom bidrar den stora skalan till att sänka kostnaderna för den nationella laddnings- och tankningsinfrastrukturen.

8.6. Utvidga ”malus”-skatten på privatägda bilar med förbränningsmotor

I Sverige finns en årlig ”malus”-skatt för fordon med höga utsläpp, men den gäller endast under de första tre åren för en ny bil. Vi kommer att utvidga denna skatt till att omfatta alla fordon med förbränningsmotor, inklusive hybridbilar, och förlänga tillämpningen till att gälla under fordonets hela livslängd. Detta innebär att Sverige anpassar sig till Norge, Danmark och Nederländerna.

Transportstyrelsen kommer automatiskt att beräkna denna skatt och redovisa en specifikation på varje faktura, vilket ger bilägarna återkoppling.

Hur blir det för personer som saknar tillgång till kollektivtrafik? Ett undantag beviljas för dem som bor mer än 1,5 km från en kollektivtrafikstation som har minst en avgång i varje riktning per timme (mellan kl. 06.00 och 19.00).

Hur blir det för personer som behöver bilen för att ta sig till arbetet? Skatteverkets befintliga regler för reseavdrag gäller.

8.7. Följa EU:s ramdirektiv om avfall

Vi kommer att sätta stopp för Sveriges nuvarande överträdelse av EU:s ramdirektiv om avfall (WFD) genom att införa en nationell avgift för textilåtervinning senast den 1 juni 2027. Detta säkerställer att vi uppfyller den obligatoriska milstolpen som krävs enligt EU-lagstiftningen.

8.8. Göra reparationer mer prisvärda

Vi vill att Sverige ska vara en föregångare, inte en eftersläpare, i övergången till en cirkulär ekonomi. Vi kommer att sänka momsen på reparationstjänster till 6 %. Dessutom kommer vi att utvidga listan över berättigade tjänster till att omfatta konsumentelektronik och vitvaror, vilket gör det billigare att reparera än att byta ut.

8.9. Investera försvarsbudgeten i hållbart flygbränsle

Vi kommer att investera försvarsbudgeten i inhemsk produktion av hållbart flygbränsle (SAF). SAF-anläggningar fungerar som infrastruktur med dubbla användningsområden inom ramen för Natos civila beredskapssystem: de minskar importberoendet av flygbränsle, stärker försörjningskedjans motståndskraft i en konfliktsituation och säkerställer den operativa kontinuiteten för flygresurser vid baser som Kallax och Ronneby, utan att vara beroende av importvägar som kan blockeras.

9. Digital innovation och säkerhet

9.1. Inrätta långsiktig finansiering för ideella organisationer inom mjukvarubranschen

De bästa förvaltarna av mjukvara i allmänhetens intresse är ideella organisationer som Linux Foundation, Mozilla Foundation, Python Software Foundation, Signal Technology Foundation, Proton Foundation och andra. De utvecklar mjukvara utan pressen att driva vinst eller att behöva sälja till riskkapitalister. Men de behöver stabil finansiering för att kunna producera mjukvara som förblir pålitlig, säker och modern. Befintlig finansiering från myndigheter som Vinnova är projektbaserad och prioriterar kortsiktig ”innovation” framför långsiktig driftsstabilitet. Men digital infrastruktur kräver i själva verket samma långsiktiga skötsel som fysiska vägar och broar.

Vi kommer att inrätta en permanent, oberoende stiftelse för att tillhandahålla hållbar finansiering till europeiska ideella organisationer som skapar och underhåller programvara av allmänt intresse. För att finansiera detta kommer vi att avsätta 1 % av den nationella FoU-budgeten som en evig fond.

Liknar detta Tysklands Sovereign Tech Fund? Fri och öppen programvara (FOSS) drabbas av ”bit-rot”, där koden visserligen är fri och öppen men överges och inte underhålls. Tysklands Sovereign Tech Fund försöker ta itu med detta problem genom att finansiera utvecklingen av specifika FOSS-komponenter. Denna politik har en annan inriktning: den fokuserar på problemet med drift och underhåll, inte bara på utveckling. Den fokuserar på organisationer, inte på kod.

9.2. Krav på suverän europeisk molninfrastruktur för offentliga myndigheter

För närvarande lagrar många svenska myndigheter data i datacenter belägna på europeiskt territorium, men dessa anläggningar ägs och drivs av icke-europeiska teknikföretag. Enligt utländsk lagstiftning (t.ex. den amerikanska CLOUD Act) kan dessa företag tvingas ge tillgång till svenska offentliga data. Denna policy täpper till det kryphålet.

Vi kommer att kräva att all ”skyddad data” lagras och behandlas i en suverän europeisk molninfrastruktur. Detta innebär att data inte bara fysiskt befinner sig inom Europas gränser utan också hanteras av aktörer som uteslutande lyder under svensk/EU:s rättsliga jurisdiktion. Enligt EU:s lag om datastyrning (Data Governance Act) omfattar ”skyddad data” inte bara personuppgifter (som vårdjournaler) utan även känslig offentlig data (som kartor över kritisk infrastruktur och sensordata). Detta krav säkerställer också efterlevnad av EU:s datalag (2026).

Krävs inte detta redan enligt GDPR? GDPR skyddar individens rätt till integritet. Denna policy skyddar nationen; den upprätthåller suveräniteten över Sveriges data och säkerställer att den är fri från utländsk extraterritoriell påverkan.

9.3. Påskynda införandet av Ena (Sveriges federerade datautbyte)

Svenska myndigheter förlitar sig för närvarande på proprietär programvara som Palantir för att utföra datautvinning. Denna programvara utvecklas och drivs av utländska företag som omfattas av lagstiftning utanför EU (t.ex. den amerikanska CLOUD-lagen), vilket innebär att svenska offentliga data kan hamna i utländska jurisdiktioner.

Alternativet till datautvinning är federerat datautbyte, som Estlands X-Road var först med att införa. Sverige håller på att utveckla Ena[2], men arbetet har kört fast. Användningen är inte obligatorisk, och finansieringen och utvecklingen är uppdelad mellan Digg, Vinnova och enskilda myndigheter enligt en projektbaserad modell.

Vi kommer att påskynda införandet av Ena genom att inrätta en ny driftsmyndighet, i linje med framgångsrika exempel i Estland och Finland. Denna centraliserade myndighet kommer att ansvara för att driva på införandet av Ena inom alla offentliga myndigheter samt för dess långsiktiga tekniska drift. Målet är att all datadelning och analys mellan offentliga myndigheter ska ske via Ena.

Varför behövs en ny myndighet? Digg (*Myndigheten för digital förvaltning*) är arkitekten bakom Ena, men det är ett beslutsfattande organ, inte en teknisk operatör. Den nuvarande projektbaserade modellen kan fungera för samarbetsutveckling, men den klarar inte av att tillhandahålla en nyckelfärdig tjänst, vilket är anledningen till att myndigheterna använder Palantir.

9.4. Säg upp statliga avtal med Palantir

Ett företag som specialiserar sig på massövervakning, vars majoritetsägare öppet tar avstånd från liberaldemokratiska värderingar, är ingen lämplig samarbetspartner för den svenska staten. Vi kommer att utarbeta och genomföra en omedelbar plan för att säga upp statliga avtal med Palantir. (Se Section 9.3 för en möjlig ersättningslösning.)

9.5. Krav på nollkunskapsverifiering för åldersbegränsade digitala tjänster

Den digitala identifieringen i Sverige är idag i hög grad beroende av BankID. Det fungerar bra, men det är ett proprietärt system som ägs och drivs av privata aktörer, och det kräver att användarna lämnar ut personuppgifter, även vid enkla verifieringar.

Den 1 december 2026 lanserar Sverige Sverige-ID[3], ett statligt stödd digitalt ID som är anpassat till EU:s initiativ för digital identitetsplånbok (EUDI). Detta nya e-ID är utformat för att användare ska kunna bevisa ett faktum (till exempel ”Jag är över 18 år”) utan att avslöja någon personligt identifierande information. Detta är utmärkt; dock är användningen av denna funktionalitet för närvarande inte obligatorisk.

Vi kommer att kräva att alla digitala plattformar som kräver åldersverifiering, såsom sociala medier, webbplatser med vuxeninnehåll eller e-handel med alkohol, måste använda en ”zero-knowledge proof”-metod. Sverige-ID erbjuder detta, men kravet är teknikneutralt.

[2] https://www.digg.se/styrning-och-samordning/ena---sveriges-digitala-infrastruktur
[3] https://polisen.se/tjanster-tillstand/pass-och-nationellt-id-kort/statlig-e-legitimation-sverige-id/

Vad händer om plattformarna inte följer reglerna? Företag som inte använder dessa metoder för att skydda integriteten kommer att bötfällas enligt europeisk dataskyddslagstiftning och förlora rätten att integrera med det officiella Sverige-ID-systemet.

9.6. Förbjud realtidsansiktsigenkänning i offentliga utrymmen

Polisverket vill använda realtidsansiktsigenkänning i sina kameror (SVT Nyheter, 2024b) och den nuvarande regeringen har formellt lagt fram ett förslag om att godkänna detta (Regeringskansliet, 2025).

Vi stöder visserligen brottsbekämpningen, men det är välkänt att en infrastruktur för biometrisk identifiering i realtid kan missbrukas av illvilliga aktörer. Därför kommer vi att förbjuda denna användning av ansiktsigenkänning i realtid på offentliga platser. Massövervakning är ett direkt brott mot rätten till privatliv och ett hot mot de demokratiska friheterna. Vår ståndpunkt stöds av Myndigheten för integritetsskydd (IMY), som har varnat för att de nuvarande förslagen sätter ribban för misstanke för lågt och går utöver vad som är tillåtet enligt EU:s AI-lag (Integritetsskyddsmyndigheten, 2025).

9.7. Täppa till integritetsluckan i Tryckfrihetsförordningen

Sveriges integritetsskydd undergrävs av en konflikt mellan dataskyddsförordningen (GDPR) och våra grundlagar, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Sverige tillämpar specifika undantag i GDPR för ärenden som omfattas av dessa grundlagar, vilket leder till en lucka i integritetsskyddet.

Det mest akuta kryphålet är hur kommersiella datamäklare missbrukar utgivningsbevis för att få juridisk status som “medier”. Detta ger dem det grundlagsskydd som är avsett för journalistik, vilket gör att de kan kringgå GDPR och kommersiellt samla in och sälja digitaliserade allmänna handlingar i stor skala.

Vi kommer att driva en tredelad lösning:

1. Vi ska ändra offentlighets- och sekretesslagen för att begränsa utlämnandet av uppgifter där integritetsintresset är betydande.
2. Vi ska stärka straffbestämmelserna i tryckfrihetsförordningen genom att utvidga förtalslagstiftningen och/eller införa sanktioner mot aktörer som publicerar personuppgifter utan ett påvisbart journalistiskt syfte.
3. Vi ska se över och omdefiniera kraven för utgivningsbevis för att säkerställa att de skyddar den fria pressen, men inte datainsamlingsbranschen.

Skulle detta kunna ge staten möjlighet att begränsa legitim journalistik? Eventuella reformer måste utformas med stor försiktighet. Vårt mål är att stänga kryphålet för kommersiell datautvinning, samtidigt som vi säkerställer att staten inte får makten att definiera eller begränsa legitim journalistik.

10. Övrigt

10.1. Sätt press på den ryska skuggflottan

Den ryska skuggflottan av handelsfartyg och oljetankers används för att finansiera kriget i Ukraina och bedriva olaglig verksamhet inom och runt EU. Genom att försvåra handeln med dessa fartyg kan Sverige och EU minska Rysslands effektivitet både inom hybridkrigföring och på slagfältet. Vi föreslår tre centrala åtgärder:

10.1.1. Utöka tillämpningen av flaggstatens ansvar

Falsk flaggning används för att dölja tankfartyg som ingår i det sanktionerade ryska export-nätverket. Denna praxis är olaglig enligt internationell sjörätt (UNCLOS). Enbart i mars 2026 exporterade uppskattningsvis 39 skuggtankfartyg rysk råolja via Östersjön (Kyiv School of Economics, 2026). Eftersom dessa fartyg seglar under falsk flagg kan de lagligen stoppas. Sverige måste agera i enlighet med befintliga uttalanden från de baltiska staterna (Follow the Money, 2026) och samarbeta med Danmark för att utvidga det geografiska tillämpnings-området.

10.1.2. Utöka sanktionerna mot personer och företag som betjänar skug-gflottan

En viktig anledning till att skuggflottan fortsätter att operera, vilket gör det möjligt för Ryssland att exportera olja, är att den får hjälp från företag och individer runt om i världen. Genom att identifiera dessa aktörer och tillämpa sanktioner eller utöva diplomatiskt tryck kan Sverige göra det betydligt svårare för flottan att operera och för Ryssland att exportera sin olja.

10.1.3. Öka miljöövervakningen av fartyg i skuggflottan

Skuggflottans verksamhet orsakar miljöskador i Östersjön och de hav som mynnar ut i den (Kustbevakningen, 2025). Ökad övervakning av dessa åldrande fartyg kommer att göra det möjligt för myndigheterna att reagera snabbare på oljeutsläpp och vidta beslutsamma åtgärder mot fartyg som dumpar avfall i havet.

10.2. Krav på att friskolor ska vara ideella

Vinstdrivande skoloperatörer ansvarar för närvarande för en stor del av de svenska eleverna. Dessa friskolor är helt beroende av den skattefinansierade skolpengen, som säkerställer att skolgången förblir kostnadsfri för alla. Enligt det nuvarande systemet är det dock tillåtet för ägarna att behålla outnyttjade medel som vinst och dela ut dem som utdelning. Detta skapar ett incitament för privata aktörer att skära ner på kostnaderna för att ”arbitrera” en vinst från de offentliga medlen, vilket direkt minskar de tillgängliga medlen per elev.

Även om många uppskattar dessa skolors unika inriktningar och identiteter jämfört med den ”copy-paste”-likformighet som präglar kommunala skolor, måste skolornas syfte vara allmännyttan, inte privat vinst. Därför kommer vi att kräva att alla friskolor drivs av ideella organisationer, såsom stiftelser eller medlemskooperativ. Denna reform förhindrar en försämring av utbildningen till följd av vinstdrivna kostnadsbesparingar, samtidigt som

mångfalden och oberoendet hos de icke-kommunala skolorna bevaras. Denna modell speglar det framgångsrika systemet i Nederländerna.

Vad händer med befintliga vinstdrivande skolor? Vi kommer att införa övergångslagstiftning som kräver att dessa skolor helt avvecklar vinstdrivande verksamhet och utdelningar inom en fastställd tidsperiod.

10.3. Legalisera produktion och användning av cannabis

Cannabis utgör ingen större risk för användarna eller samhället än alkohol, men ändå räcker det för närvarande med innehav eller användning för att få ett brottsregister. Kriminalisering minskar inte efterfrågan; den tvingar helt enkelt användarna till den svarta marknaden, där utbudet fortfarande är stort. Detta utsätter användarna för onödiga juridiska och hälsorisker samtidigt som kriminella organisationer tjänar pengar.

Vi kommer att legalisera produktion och användning av cannabis. Detta steg eliminerar denna källa till kriminella intäkter och inför strikta kvalitets- och distributionskontroller, precis som för alkohol, samtidigt som det genererar betydande skatteintäkter. Lagligt producerad cannabis kommer naturligtvis att konkurrera ut den svarta marknaden, eftersom de extra kostnaderna för att bedriva kriminell verksamhet redan gör det lagliga utbudet till det billigare alternativet.

10.4. Tillämpa konsekvenser vid brott mot de mänskliga rättigheterna

Sveriges långa tradition av att skydda de mänskliga rättigheterna måste konsekvent återspeglas i vår inrikes- och utrikespolitik. Vi måste tillämpa samma normer som används mot Ryssland (efter invasionen av Ukraina) på alla som systematiskt bryter mot de mänskliga rättigheterna. Dessa inkluderar, men är inte begränsade till, följande överträdelser:

- Israel: fortsatt ockupation och utbyggnad av bosättningar på Västbanken, folkmord i Gaza samt invasionen av libanesiskt territorium med liten hänsyn till civila offer
- Kina: massfängslande av uigurer i Xinjiang med tvångsarbete och kulturell utplåning, undertryckandet av friheterna i Hongkong samt årtionden av kulturellt och religiöst förtryck i Tibet
- Saudiarabien och Iran: huvudaktörer i den humanitära krisen som orsakats av kriget i Jemen
- Ryssland: anfallskrig mot Ukraina samtidigt som politisk opposition i landet undertrycks med våld
- Myanmar: fortsatt folkmord på rohingya-folket
- Förenade Arabemiraten: den främsta externa möjliggöraren av det pågående kriget och den etniska rensningen i Sudan, tillsammans med andra aktörer, däribland Egypten, Libyen och återigen Ryssland.

Sverige måste utöva politiskt och diplomatiskt tryck på dessa överträdare. I de fall där överträdelserna fortsätter på ett systematiskt sätt kräver vi att Sverige utövar mer direkt tryck genom vapenembargon (särskilt mot Israel), samordnade EU-omfattande bojkotter samt upphävande av handelsavtal och andra associeringsavtal.

Lokala myndigheter, såsom kommunen Utrecht har visat, bör också införa bojkotter, vilket tjänar två syften: 1) De anses vara effektiva åtgärder för att förmå länder att förändras,

vilket exemplifieras av apartheidens fall i Sydafrika. 2) De befriar Sverige från dess moraliska medansvar för dessa kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Hur säkerställer vi att utbildning och forskning inte bidrar till kränkningar? Vi kommer att kräva att högskolor och forskningsinstitutioner fullständigt redovisar alla kopplingar till utländska institutioner. Oberoende nämnder bestående av personal och studenter kommer att utvärdera och rapportera om dessa samarbeten för att säkerställa att de överensstämmer med deras egna etiska riktlinjer.

10.5. Reformera valsystemet

Det svenska valsystemet har många styrkor, men det behöver moderniseras för att komma till rätta med slöseri med resurser, taktisk röstning och administrativ ineffektivitet.

10.5.1. Införa elektronisk röstning med pappersbekräftelse

Det nuvarande valsystemet, som bygger på en orimlig mängd pappersröstsedlar, är ett relikt från det förflutna. Att trycka upp över en halv miljard röstsedlar för endast 20 miljoner avgivna röster är ett oacceptabelt slöseri med våra skogar. Dessutom leder valet av röstsedlar vid vallokalerna till förseningar och långa köer, vilket har visat sig minska valdeltagandet och hota demokratin (Pettigrew, 2021).

Vi föreslår ett valsystem som i stort sett liknar det vi använder idag, med den stora skillnaden att röstsedlarna skrivs ut vid vallokalen av väljaren själv, helt på begäran. Detta kan genomföras utan några andra förändringar av det nuvarande systemet.

Förhandsröstningen skulle till och med förbättras, eftersom maskinerna kan visa väljarna vilka partier som ställer upp i just deras val. De fysiska röstsedlarna behålls för att skapa ett pappersspår (känt som Voter Verifiable Paper Audit Trail, eller VVPAT)[4] för att bekräfta maskinernas resultat, medan de elektroniska maskinerna gör det möjligt att räkna och leverera preliminära resultat inom några minuter efter att vallokalerna stängt.

Hur skulle en vallokal se ut? I stället för att ha ett område för insamling av röstsedlar och ett antal avskärmningar som skyddar platserna där man lägger röstsedlarna i kuverten, finns det endast avskärmningar som skyddar de elektroniska röstningsmaskinerna. Väljarna går direkt till dessa maskiner, där de lägger sin röst, skriver ut sin röstsedel, viker den och överlämnar den till valarbetarna, som lägger den i valurnan.

Hur är det med personer som inte kan hantera maskinerna? Professionella valarbetare kan hjälpa dessa personer och visa dem hur de ska skriva ut sina röstsedlar. Redan idag behöver vissa personer hjälp för att kunna välja sina röstsedlar och lägga dem i kuvert.

Varför kan inte valen genomföras helt digitalt? Digitalisering är ingen enkel lösning. Den hemliga omröstningen måste skyddas mot hackning, och det måste finnas ett sätt att verifiera resultaten för att upprätthålla allmänhetens förtroende.

I ett helt digitalt val finns det inget sätt att på ett rimligt sätt bekräfta resultaten. Ingen kan verkligen veta om rösterna har registrerats korrekt om de inte bekräftas av valförrättare och allmänheten efter valet. Detta problem är särskilt påtagligt för vanliga väljare som kanske inte är så insatta i datavetenskap.

[4] https://en.wikipedia.org/wiki/Voter-verified_paper_audit_trail

Maskiner som skriver ut fysiska röstsedlar ger ett pappersspår som valförrättare och allmänheten kan använda för att bekräfta resultaten, vilket skapar en perfekt balans mellan användarvänlighet, tillförlitlighet och minskat avfall.

10.5.2. Införande av villkorlig röstning

Med hjälp av maskinutskrivna röstsedlar (se Section 10.5.1) kommer vi att införa villkorlig röstning.[5] Detta ger väljarna en valfri överförbar röst: möjligheten att välja ett andraval, som används om deras förstahandsval inte klarar 4-procentsspärren för riksdagen.

Idag avskräcker det svenska valsystemet ofta människor från att rösta på sitt favoritparti, och både små och stora partier drabbas av detta. Systemet skadar nya och mindre partier eftersom väljarna fruktar att deras röst går till spillo om partiet inte når spärren. Detta tvingar fram ”taktisk röstning”, där väljarna känner sig tvungna att rösta på ett parti som inte är deras favorit, bara för att undvika att deras röst går till spillo. Omvänt drabbas större partier när deras egna anhängare känner sig tvungna att lägga ”stödröster” på mindre allierade för att dessa ska kunna behålla sina platser i riksdagen.

Med denna enkla reform försvinner behovet av både taktisk röstning och stödröster, så att alla väljare äntligen kan rösta på sitt favoritparti.

Skulle andrarösterna fördröja resultatet? Nej. På valnatten räknas endast förstahandsrösterna. I det sällsynta fallet att ett etablerat parti inte klarar spärrgränsen kan man vanligtvis anta vad dessa väljare valt som andrahandsval. De faktiska andrarösterna räknas senare av kommunerna och regionförvaltningarna i samband med de ordinarie omräkningarna.

10.5.3. Möjliggöra röstning var som helst i kommunen

Röstningen bör vara så tillgänglig som möjligt. Det nuvarande systemet är dock alltför restriktivt, eftersom det utformades för en tid då register fördes i fysiska pappersregister på lokal församlingsnivå. I dag är dessa administrativa gränser föråldrade reliker. Vi kommer att reformera detta så att alla röstberättigade kan rösta vid valbås i den kommun där de är bosatta. Denna förändring undanröjer onödiga hinder som hämmar deltagandet.

10.6. Förankra principen om icke-retroaktivitet i utlänningslagen

De senaste förändringarna i migrationspolitiken har urholkat invandrarnas rättigheter. Medan medborgare har en absolut rätt att stanna i Sverige har invandrare naturligtvis en mer osäker rättslig ställning. Särskilt för dem som redan har bosatt sig, integrerats och bidragit till vårt samhälle i åratal är den godtyckliga skärpningen av villkoren en fläck på Sveriges humanistiska historia. Vi kommer att ändra det andra kapitlet i Regeringsformen för att skydda invandrares rätt att stanna enligt de villkor som gällde vid tidpunkten för deras ankomst.

Betyder detta att staten aldrig kan ändra invandringslagstiftningen? Nej, staten har fortfarande frihet att uppdatera lagarna för framtida invandrare. Denna reform säkerställer endast principen om icke-retroaktivitet, det vill säga att spelreglerna inte kan ändras ”mitt i spelet” för dem som redan är här.

[5] https://en.wikipedia.org/wiki/Contingent_vote

10.7. Införa ett differentierat system för arbetsvisum

Vi kommer att reformera Sveriges visumsystem genom att förenkla migrationsreglerna för att säkerställa balans på arbetsmarknaden och arbetsgivarnas ansvar.

Med utgångspunkt i Singapores framgångsrika modell föreslår vi tre tillståndsnivåer:

- (*Arbetstillstånd III*): För högkvalificerade arbetstagare. Kräver en lön över 1 PBB/månad (2 PBB om personen är över 45 år) och relevanta kvalifikationer. Inga kvotbegränsningar.
- (*Arbetstillstånd II*): Medelkvalificerade arbetstagare. Begränsat till 25 % av företagets personalstyrka. Kräver en lön över 0,5 PBB/månad och gymnasieutbildning. Arbetsgivaren måste tillhandahålla försäkring, bostad och resor.
- (*Arbetstillstånd I*): Nybörjare. Begränsat till 25 % av ett branschsegment. Snabb handläggning (24 timmar). Kräver grundläggande utbildning. Arbetsgivaren måste tillhandahålla försäkring, bostad och resor.

Tillfälliga uppehållstillstånd på 5 år kommer att kopplas till tillstånd II och III. Permanent uppehållstillstånd kommer att vara knutet till långvarig anställning, särskilt enligt tillstånd III.

Vad är felet med det nuvarande systemet? I dag behandlar Sveriges arbetsgivarstyrda system alla roller på samma sätt, vilket gör det både begränsande och ineffektivt. Högkvalificerade arbetstagare väljer andra länder med tydligare vägar in, medan arbetsgivare inom låg- och medelkvalificerade sektorer drabbas av kronisk arbetskraftsbrist eller vänder sig till informella, oreglerade anställningar. Detta kan öka utnyttjandet, minska skatteintäkterna och försvaga den övergripande kontrollen över arbetsmarknaden. Samtidigt undergräver otydliga regler allmänhetens förtroende för migrationspolitiken, eftersom systemet i dagsläget varken framstår som strikt eller funktionellt.

10.8. Prioritera återanställning framför anställningsskydd

Sveriges arbetsmarknadsregler behöver reformeras för att göra det lättare för arbetslösa att få nytt arbete. De nuvarande reglerna, däribland *Lagen om anställningsskydd (LAS)*, ökar rekryteringsriskerna, minskar rörligheten på arbetsmarknaden och drabbar i oproportionerligt hög grad dem som redan står utanför arbetsmarknaden.

Vi vill övergå till ett system som bygger på Danmarks framgångsrika ”flexicurity”-modell, som flyttar fokus från att skydda specifika roller till att stödja livslång karriärutveckling. Denna modell innebär följande:

- Att sänka anställningshindren genom att förenkla uppsägningsreglerna
- Att upprätthålla en stark inkomsttrygghet under arbetslöshet
- Att utöka stödet för omskolning och omställning
- Att uppmuntra entreprenörskap som en alternativ väg in på arbetsmarknaden (för närvarande riskerar grundare att förlora sin arbetslöshetsförsäkring innan deras affärsidéer ens har etablerats)

Vårt mål är en arbetsmarknad där det kanske blir vanligare att förlora sitt jobb, men där det också blir mer tillfälligt, samtidigt som återanställningen går snabbare och är mer mångfacetterad.

Innebär inte enklare uppsägningar att arbetstagarna får sämre trygghet? Tryggheten flyttas från det specifika jobbet till arbetstagaren. Genom att erbjuda hög inkomsttrygghet

och utökat stöd till omskolning säkerställer vi bättre möjligheter för den enskilde och en mer dynamisk arbetsmarknad för landet, vilket leder till större stabilitet totalt sett.

10.9. Gör överklaganden i brottmål specifika

I dagens Sverige, när en brottmålsdom överklagas, görs hela rättegången alltid om i hovrätten. Detta är inte bara oerhört slösaktigt, utan innebär också att det inte finns någon effektiv rätt till överklagande i Sverige. När hovrätten gör om hela rättegången är det som om den första processen i tingsrätten aldrig ägt rum. Genom att göra överklaganden specifika och kräva att den överklagande invänder mot en specifik del av en dom från en lägre instans, behöver endast den frågan prövas på nytt i en högre instans. Detta kommer att ge de åtalade en mer korrekt prövning i överklagandet, samtidigt som det sparar staten pengar som idag går åt till att göra samma sak två gånger.

Bibliography

Court of Justice of the European Union. (2022, April 26). *Press Release No 64/22*. https://curia.europa.eu/site/upload/docs/application/pdf/2022-04/cp220064en.pdf

Delmi. (2024). *2024:5: Migranters välbefinnande och befolkningens attityder till migration* [Technical report]. https://www.delmi.se/publikationer/rapport-2024-5-migranters-valbefinnande-och-befolkningens-attityder-till-migration/

Follow the Money. (2026, February 12). *Hundreds of shadow fleet ships sail under a false flag. The West is coming for them – but is it fast enough?*. https://www.ftm.eu/articles/hundreds-of-shadow-fleet-ships-sail-under-false-flag

Havard Health Publishing. (n.d.). *Gum disease and the connection to heart disease*. Retrieved https://www.health.harvard.edu/diseases-and-conditions/gum-disease-and-the-connection-to-heart-disease

Hudson Institute. (2025). *The impact of drones on the battlefield: Lessons of the Russia-Ukraine War from a French perspective* [Technical report]. https://www.hudson.org/missile-defense/impact-drones-battlefield-lessons-russian-ukraine-war-french-perspective-tsiporah-fried

Institutet för framtidsstudier. (2019). *Forskningsrapport 2019:2: Med migranternas röst* [Technical report]. https://www.iffs.se/publikationer/iffs-rapporter/med-migranternas-rost/

Integritetsskyddsmyndigheten. (2025). *Remissvar över betänkandet Polisens användning av AI för ansiktsigenkänning i realtid (Ds 2025:7)* [Technical report]. https://www.imy.se/

Johansson, M. (2025). The Sweden Ticket : An overview of the “German Ticket” and possibilities for a similar ticket in Sweden. *Department of Service Studies*.

Klimatpolitiska rådet, Naturvårdsverket, & Energimyndigheten. (2024a,). *Omställning för Persontransporter, Möjliga omställningsområden, 2024*. https://panorama-sverige.se/?id=24011a29-2639-443b-b170-933c8eb7a2fe

Klimatpolitiska rådet, Naturvårdsverket, & Energimyndigheten. (2024b,). *Omställning för Sverige, Utsläpp, totalt och per sektor, 2024*. https://panorama-sverige.se/

Konjunkturinstitutet. (2025). *Specialstudie 117: Invandrades nettobidrag till de offentliga finanserna 1983–2022* [Technical report]. https://www.konj.se/publikationer/specialstudier/2025-06-04-redovisning-regeringsuppdrag-om-migrationens-nettoeffekter/

Kulkarni, M. S., Miller, B. C., Mahani, M., Mahskar, R., Tsalatsanis, A., Jain, S., & Yadav, H. (2023). Poor Oral Health Linked with Higher Risk of Alzheimer’s Disease. *National Library of Medicine*, *13*. https://doi.org/10.3390/brainsci13111555

Kustbevakningen. (2025, March 5). *Changes in the Baltic Sea – the shadow fleet is a growing environmental and security threat*. https://www.kustbevakningen.se/en/more-news/changes-in-the-baltic-sea%E2%80%93the-shadow-fleet-is-a-growing-environmental-and-security-threat/

Kyiv School of Economics. (2026). *Russian Shadow Fleet Tracker – April 2026: Share of Russian flag continues to rise; share of unknown destinations remains elevated* [Technical report].

https://kse.ua/about-the-school/news/russian-shadow-fleet-tracker-april-2026-share-of-russian-flag-continues-to-rise-share-of-unknown-destinations-remains-elevated/

Lethonen, emanuel. (2024). *Riksrevisionen: Trafikverket brister i beställarkompetens*. https://dagenslogistik.se/riksrevisionen-trafikverket-brister-i-bestallarkompetens/

Pettigrew, S. (2021). The downstream consequences of long waits: How lines at the precinct depress future turnout. *Electoral Studies*, *71*, 102188. https://doi.org/10.1016/j.electstud.2020.102188

Regeringskansliet. (2025). *Polisens användning av AI för ansiktsigenkänning i realtid (Ds 2025:7)* [Technical report].

Rubinstein, T., Brickman, A. M., Cheng, B., Burkett, S., Park, H., Annavajhala, M. K., Uhlemann, A.-C., Andrews, H., Gutierrez, J., Paster, B. J., Noble, J. M., & Papapanou, P. N. (2024). Periodontitis and brain magnetic resonance imaging markers of Alzheimer's disease and cognitive aging. *Alzheimer's & Dementia*, *20*(3), 2191–2208. https://doi.org/https://doi.org/10.1002/alz.13683

Sveriges Radio. (2025, November 19). *Öresund ID checks slammed as costly and ineffective*. https://www.sverigesradio.se/artikel/oresund-id-checks-slammed-as-costly-and-ineffective

SVT Nyheter. (2024a, February 12). *Green Cargo slutar trafikera flera orter – kan leda till fler lastbilar på vägarna?*. https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/green-cargo-slutar-trafikera-flera-orter-kan-leda-till-fler-lastbilar-pa-vagarna

SVT Nyheter. (2024b, October 5). *Rikspolischefen vill ha ansiktsigenkänning i realtid*. https://www.svt.se/nyheter/utrikes/rikspolischefen-vill-ha-ansiktsigenkanning-i-realtid-tror-det-skulle-gora-skillnad

Tillväxtverket. (2025). *Turismen i siffror 2024* [Technical report]. https://tillvaxtverket.se/download/18.68e2eedd19acb73aebb43ad8/1764597616440/Turismen%20i%20siffror%202024.pdf

Trafikanalys. (2026). *Transportsektorns samhällsekonomiska kostnader för 2025* [Technical report]. https://www.trafa.se/globalassets/rapporter/2026/rapport-2026-3-transportsektorns-samhallsekonomiska-kostnader-for-2025.pdf?utm_source=chatgpt.com

Volt Europa. (2026, February 18). *Building a European Army in three steps*. https://volteuropa.org/news/building-a-european-army-in-3-steps-its-naive-to-be-against